

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa J. D.
przeciwko Urzędowi Gminy P.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 czerwca 2018 r.,
zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w S.
z dnia 22 marca 2018 r., sygn. akt III Pa [...], III WSC [...],

- 1. uchyla zaskarżone postanowienie,**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 marca 2018 r., sygn. akt III WSC [...], Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. – w sprawie z powództwa J. D. przeciwko Urzędowi Gminy P. o przywrócenie do pracy – odrzucił skargę kasacyjną strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. z dnia 22 maja 2017 r., sygn. akt III Pa [...].

Sąd Okręgowy ustalił, że strona pozwana otrzymała pisemne uzasadnienie wyroku w sprawie III Pa [...] w dniu 16 czerwca 2017 r. W dniu 18 sierpnia 2017 r. (data nadania w urzędzie pocztowym) w imieniu pozwanego skargę kasacyjną

złożył fachowy pełnomocnik. Postanowieniem z 23 sierpnia 2017 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną pozwanego jako złożoną po terminie. Pozwany złożył zażalenie na to postanowienie, wskazując, że skargę kasacyjną złożył w terminie – 16 sierpnia 2017 r.

Postanowienie Sądu Okręgowego z 23 sierpnia 2017 r. zostało uchylone przez Sąd Najwyższy, który w postanowieniu z 19 grudnia 2017 r. polecił precyzyjne wyjaśnianie różnych dat w zbiorczym zestawieniu nadania przesyłek poleconych wysłanych 16 sierpnia 2017 r. oraz na stemplu pocztowym.

Sąd Okręgowy w S. – w wykonaniu zaleceń Sądu Najwyższego oraz uwzględniając to, że w systemie informatycznym śledzenia przesyłek pocztowych złożenie skargi kasacyjnej zostało zarejestrowane w dniu 18 sierpnia 2017 r. – zwrócił się do pozwanego o nadesłanie dowodów nadania przesyłki stanowiącej skargę kasacyjną, a następnie do Poczty Polskiej o wyjaśnienie powstałych rozbieżności w datach nadania skargi kasacyjnej. Z odpowiedzi Poczty Polskiej wynika, że przesyłka dotycząca skargi kasacyjnej została zarejestrowana w systemie informatycznym i przyjęta do obrotu pocztowego w dniu 18 sierpnia 2017 r. w Filii Urzędu Pocztowego [...] w P.. Fakt ten potwierdza również kolejność numeracji zużytych nalepek R (nalepki identyfikujące przesyłki polecone). Pracownik poczty przyjmujący przesyłkę nie potrafił natomiast wyjaśnić przyczyn rozbieżności dat nadania na przesyłce i dowodzie nadania. Według Sądu Okręgowego w tym stanie rzeczy „oczywistym winno być”, że skarga kasacyjna została złożona 18 sierpnia 2017 r., a zatem po terminie określonym w art. 398⁵ § 1 k.p.c. Pełnomocnik pozwanego pisemnie uzasadnienie wyroku otrzymał 16 czerwca 2017 r. – termin do złożenia skargi kasacyjnej mijał 16 sierpnia 2017 r. Skarga złożona w dniu 18 sierpnia 2017 r. – po terminie określonym w art. 398⁵ § 1 k.p.c. – podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Powyższe postanowienie Sądu Okręgowego strona pozwana zaskarżyła zażaleniem, kontestując prawidłowość ustalenia daty nadania pisma procesowego oraz wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o oddalenie zażalenia oraz o niezasądzenie od powódki kosztów postępowania zażaleniowego, gdyż powódka w

żaden sposób nie przyczyniła się do wszczęcia postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 398⁵ § 1 k.p.c., skargę kasacyjną wnosi się do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej. Oddanie pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu (art. 165 § 2 k.p.c.). W orzecznictwie przyjmuje się jednolicie, że potwierdzenie nadania pisma w urzędzie pocztowym lub też potwierdzenie wpływu pisma do sądu w zasadzie stanowi dowód zachowania terminu przy dokonywaniu czynności procesowej. Przy ustalaniu terminu nadania pisma procesowego do sądu ma zastosowanie domniemanie faktyczne określone w art. 231 k.p.c. Domniemanie to ma charakter wzruszalny, co oznacza, że strona może wykazać rzeczywistą datę nadania lub złożenia pisma w inny sposób, skutecznie podważając datę wynikającą ze stempla pocztowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 1997 r., III CKN 36/97, OSNC 1997 nr 10, poz. 159 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2016 r., II CZ 85/15, niepubl.). W postanowieniu z dnia 6 września 2017 r., I CZ 86/17, LEX nr 2389573, Sąd Najwyższy stwierdził, że nie można wywodzić negatywnych skutków procesowych dla strony składającej pismo procesowe (skargę kasacyjną) za pośrednictwem operatora pocztowego z tej przyczyny, że po oddaniu stosownego pisma procesowego do dyspozycji pracownika operatora pocztowego i uzyskaniu przez pełnomocnika powoda potwierdzenia dokonania czynności w tejże dacie (potwierdzenie nadania przesyłki) – czynności techniczne związane z nadaniem przesyłki pocztowej zakończyły się w kolejnym dniu, tj. po upływie terminu przewidzianego w art. 398⁵ § 1 k.p.c. Czas i sposób realizacji tych czynności był bowiem niezależny od woli oraz możliwości oddziaływania ze strony pełnomocnika powoda.

Ad casum Sąd Okręgowy uznał, że skarga kasacyjna została złożona 18 sierpnia 2017 r., a zatem po terminie określonym w art. 398⁵ § 1 k.p.c. W ocenie Sądu Najwyższego powyższa konkluzja jest nieprawidłowa. Pełnomocnik skarżącego (strony pozwanej) przedłożył potwierdzenie nadania pisma procesowego w polskiej placówce operatora pocztowego, z którego wynika, że skarga kasacyjna została oddana operatorowi pocztowemu w dniu 16 sierpnia 2017 r. Również ze zbiorczego zestawienia nadawczego przesyłek pozwanego z dnia 16 sierpnia 2017 r. wynika, że przesyłka zawierająca przedmiotową skargę kasacyjną została nadana w tym dniu (16 sierpnia 2017 r.). Z tego też względu należało przyjąć, że skarga kasacyjna została złożona z zachowaniem terminu dwumiesięcznego określonego w art. 398⁵ § 1 k.p.c. Powyższej oceny nie zmienia okoliczność, że na kopercie zawierającej przedmiotową przesyłkę znajduje się data 18 sierpnia 2017 r., skoro – jak to ustalono w zaskarżonym postanowieniu – pracownik poczty przyjmujący przesyłkę nie potrafił wyjaśnić przyczyn rozbieżności dat nadania na przesyłce i dowodzie nadania. Nie przekonuje także twierdzenie, że przesyłka zawierająca skargę kasacyjną została zarejestrowana w systemie informatycznym i przyjęta do obrotu pocztowego w dniu 18 sierpnia 2017 r. w Filii Urzędu Pocztowego [...] w P., co potwierdza również kolejność numeracji zużytych nalepek R (nalepki identyfikujące przesyłki polecone). Nie można bowiem wykluczyć sytuacji, że po przyjęciu przesyłki przez pracownika pocztowego nastąpiła awaria systemu pocztowego lub doszło do opieszałości pracownika pocztowego, co spowodowało wprowadzenie przesyłki poleconej do systemu komputerowego dopiero po dwóch dniach. Nie można wywodzić negatywnych skutków procesowych dla strony składającej pismo procesowe (skargę kasacyjną) za pośrednictwem operatora pocztowego z tej przyczyny, że po oddaniu stosownego pisma procesowego do dyspozycji pracownika operatora pocztowego i uzyskaniu przez pełnomocnika pozwanego potwierdzenia dokonania czynności w tejże dacie (potwierdzenie nadania przesyłki) – czynności techniczne związane z nadaniem przesyłki pocztowej zakończyły się w dniu 18 sierpnia 2017 r. tj. po upływie terminu określonego w art. 398⁵ § 1 k.p.c. Czas i sposób realizacji tych czynności był bowiem niezależny od woli oraz możliwości oddziaływania ze strony pełnomocnika skarżącego.

Zwrócić należy uwagę, że art. 165 § 2 k.p.c. akcentuje „oddanie” pisma procesowego w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego jako równoznaczne z wniesieniem go do sądu. Potwierdzeniem oddania jest pocztowy dowód nadania przesyłki adresowanej do sądu, a jeśli go nie ma – data przystawienia stempla pocztowego na przesyłce. Zdaniem Sądu Najwyższego w przypadku istnienia różnych czytelnych dat na dowodzie nadania pisma procesowego oraz na kopercie należy uznać, że decydujące znaczenie ma data umieszczona na – wydanym stronie postępowania – pocztowym dowodzie nadania przesyłki. Odmienna ocena mogłaby wynikać jedynie z oszustwa (fałszerstwa dokumentu), co udowodnić powinna druga strona postępowania sądowego.

W realiach sprawy objętej zażaleniem, w ocenie Sądu Najwyższego należało uznać, że skarga kasacyjna została wniesiona w terminie i nie było podstaw do jej odrzucania na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z odpowiednio stosowanym art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. postanowił jak w pkt 1. sentencji. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. ma podstawę w art. 102 k.p.c.